

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราชต่อการศึกษาสายสามัญ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 วิธี ดังนี้

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Survey) เพื่อรวบรวมข้อมูล ทฤษฎีแนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งเอกสารทั่วไป เอกสารทางวิชาการ เอกสารทางราชการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัยและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Survey)

2.1 การใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวม จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราชที่สมัครเป็นนักศึกษา ในศูนย์การเรียนเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ระดับประถมศึกษา ชาย จำนวน 35 คน หญิง จำนวน 22 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชาย จำนวน 105 คน หญิง จำนวน 19 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชาย จำนวน 96 คน หญิง จำนวน 27 คน รวมทั้งสิ้น 304 คน

2.2 การสัมภาษณ์ (Interview) เพื่อนำมาสนับสนุนข้อมูลทางการศึกษา สัมภาษณ์ ผู้ต้องขังระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 คน สัมภาษณ์ครูใหญ่ จำนวน 1 คน และสัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ ได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมาเป็นเครื่องมือในการหาข้อมูล ที่จะนำมาวิเคราะห์ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและเนื้อหาของแบบสอบถาม ดังนี้

การสร้างเครื่องมือ

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ
2. นำข้อมูลและแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมาสรุป เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องที่ศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้ทดสอบ (Pre-Test) เพื่อหาความเชื่อมั่นเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถามกับผู้ต้องขังที่ได้รับการศึกษาต่อสายสามัญซึ่งอยู่นอกเหนือจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการสุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัยศึกษาภายในเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน ซึ่งมีค่า $\alpha = 0.803$
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป้าหมาย
6. แบบสัมภาษณ์ผู้ต้องขังระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 คน สัมภาษณ์ครูใหญ่ จำนวน 1 คน และสัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จำนวน 1 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 7 คน

เนื้อหาของแบบสอบถาม

- เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ต้องขังแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราชต่อการศึกษายสายสามัญ ซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 11 ด้าน ดังนี้
1. ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา
 2. ด้านครูผู้สอน
 3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
 4. ด้านการนำความรู้ไปใช้
 5. ด้านสื่อและอุปกรณ์
 6. ด้านอาคารสถานที่

7. ด้านพฤติกรรมผู้ต้องขัง
 8. ด้านเวลาและบรรยากาศการเรียน
 9. ด้านสัมพันธภาพกับผู้เรียน
 10. ด้านการประเมินผล
 11. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ
- ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังเรือนจำกลาง นครศรีธรรมราช ที่สมัครเป็นนักศึกษา ในศูนย์การเรียนเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ปราบกฏตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3.1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ที่	ระดับ	นักโทษเด็ดขาด		รวม
		ชาย	หญิง	
1	ประถมศึกษา	35	22	57
2	มัธยมศึกษาตอนต้น	105	19	124
3	มัธยมศึกษาตอนปลาย	96	27	123
รวมทั้งสิ้น		236	68	304

การสัมภาษณ์

สัมภาษณ์ผู้ต้องขังเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ที่สมัครเป็นนักศึกษาในศูนย์การเรียนเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ปราบกฏตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3.2
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสัมภาษณ์

ที่	ผู้ถูกสัมภาษณ์	จำนวน	ระดับ			รวม
			ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	
1	ผู้ต้องขัง	-	1	1	1	3
2	ครูใหญ่	1	-	-	-	1
3	ครูผู้สอน	-	1	1	1	3
รวมทั้งสิ้น						7

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาในศูนย์การเรียนเรือนำกลาง นครศรีธรรมราชด้วยตนเอง ดังนี้

1. ขอนหนังสือมาจากคณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อขออนุญาต ผู้บัญชาการเรือนำกลางนครศรีธรรมราช ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง

2. เมื่อผู้บัญชาการเรือนำอนุญาตแล้ว ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามและเนื้อหาการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่ มอบให้กับเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจพิจารณาล่วงหน้า และให้เจ้าหน้าที่มอบให้แก่ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการตอบแบบสอบถาม โดยมีการเปิดตัวผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่าง และแจกแบบสอบถามพร้อมทั้งอธิบายการกรอกแบบสอบถามอย่างละเอียด โดยใช้เวลาประมาณ 2-3 วัน

3. ผู้ศึกษาได้เข้าไปดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขัง ครูผู้สอน ในระดับต่าง ๆ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งครูใหญ่ โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ 1-2 วัน

4. เมื่อผู้ต้องขังกรอกแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาได้เข้าไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสรุปบทสัมภาษณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาทำการวิเคราะห์และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS for Windows และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ดังนี้

1. การพรรณนาข้อมูล ใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage)
2. หาค่าเฉลี่ย (Means) โดยใช้แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้มาตราวัดแบบ (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert โดยมีการวัด 5 ระดับ โดยใช้คะแนนน้ำหนัก ดังนี้

2.1 ข้อความที่มีลักษณะ Positive จะให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

2.2 ข้อความที่มีลักษณะ Negative จะให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	=	1	คะแนน
มาก	=	2	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	4	คะแนน
น้อยที่สุด	=	5	คะแนน

การแปลความหมาย

การแปลความหมาย ของระดับคะแนนเฉลี่ย เพื่อทำการประเมินระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาจะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การคำนวณจาก

$$\begin{aligned}
 \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5-1}{5} = 0.80
 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย	4.21-5.00	แปลความหมาย	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41-4.20	แปลความหมาย	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.61-3.40	แปลความหมาย	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81-2.60	แปลความหมาย	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.80	แปลความหมาย	ระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}}$$

2. การหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้ตัวกลางหรือค่าเฉลี่ยของข้อมูลแต่ละกลุ่มหรือแต่ละลักษณะโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$f = \text{จำนวนความถี่ของแต่ละคำตอบ}$$

$$N = \text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}$$

$$x = \text{ค่าน้ำหนักในแต่ละข้อ}$$

3. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N}}$$

$$S.D. = \text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$N = \text{จำนวนข้อมูล หรือจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$X = \text{ค่าน้ำหนักในแต่ละข้อ}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าคะแนนเฉลี่ยของการตอบแบบสอบถาม}$$

การนำเสนอผลการศึกษา

ผู้ศึกษานำเสนอผลการศึกษา ในลักษณะรูปแบบการบรรยายประกอบตาราง พร้อมทั้งสรุปอภิปรายผล และการเสนอแนะในประเด็นที่คาดว่าจะมีประโยชน์